

<http://zielonalinia.gov.pl/Edukacja-po-powrocie-do-Polski-12340#zasady>

Edukacja po powrocie do Polski

Ekspert: Mirosław Sielatycki, wiceminister w Ministerstwie Edukacji Narodowej

Wybierz interesujący Cię fragment rozmowy:

Zasady przyjmowania dzieci do szkół w Polsce

Zasady przyjmowania do szkół dzieci powracających z zagranicy; zasady kwalifikowania do klas dzieci powracających z zagranicy; uznawanie zagranicznych świadectw w Polsce

Pomoc dla dzieci po powrocie do kraju

Zajęcia wyrównawcze; dodatkowa nauka języka polskiego

Nauczanie domowe

Nauczanie korespondencyjne; egzaminy eksternistyczne

Nostryfikacja świadectw zagranicznych

Nostryfikacja świadectw zagranicznych w kuratoriach oświaty

Trudności z zapisaniem dzieci do szkół

Problemy ze znalezieniem miejsca w szkole

Polskie szkoły za granicą

Korzyści z nauki w polskich szkołach za granicą

Podstawy prawne

ZASADY PRZYJMOWANIA DZIECI DO SZKÓŁ W POLSCE

emilac: Jeśli wracam z dzieckiem jesienią, w październiku, to w szkole przyjmą go bez problemów? Niestety nie udało się zorganizować wszystkiego, żeby wrócić przed wrześniem. Syn ma 8 lat.

Mirosław Sielatycki: Nie będzie problemu z przyjęciem dziecka do szkoły. Należy zadbać o przywiezienie świadectwa lub zaświadczenia wydanego przez szkołę zagraniczną. Wówczas dyrektor polskiej szkoły przyjmie dziecko w każdym momencie, na podstawie sumy lat nauki szkolnej. Warto też zaplanować powrót do kraju w terminie pozwalającym dziecku rozpoczęcie nauki w szkole w Polsce od początku roku szkolnego, tj. we wrześniu.

emilac: Czy świadectwo lub zaświadczenie wydane przez szkołę zagraniczną trzeba będzie przetłumaczyć? Wracamy z Wielkiej Brytanii, więc będzie po angielsku...

Mirosław Sielatycki: Co do zasady wszelkie dokumenty zagraniczne powinny być tłumaczone na język polski.

emilac: Czy dziecko po powrocie będzie przyjęte do klasy z rówieśnikami w Polsce, czy podstawą do przyjęcia jest liczba lat nauki ukończonej w innym kraju? Chodzi mi o to, że synek poszedł, w porównaniu z rówieśnikami w Polsce, wcześniej do szkoły, a więc czy będzie „cofnięty” o rok w stosunku do swoich rówieśników, czy nie ma takiej potrzeby, czy to zależy od oceny jego wiedzy przez dyrekcję szkoły w Polsce?

Mirosław Sielatycki: Decyduje suma lat nauki szkolnej ukończonej od piątego roku życia. Nie ma więc konieczności cofania do wcześniejszej klasy niż ta ukończona za granicą.

BronKom: Czy świadectwo ze szkoły za granicą musi zostać przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego czy też nie? Dyrektor szkoły chce takiego tłumaczenia. Chodzi o zwykle świadectwo z 4 klasy. Nikt nie powiedział mi jednak, dlaczego tego chce, ani na podstawie jakich przepisów.

Mirosław Sielatycki: Na mocy ustawy o języku polskim, wszystkie dokumenty dopuszczone do obrotu w Polsce muszą być przetłumaczone na język polski. Tylko tłumaczenie przez tłumacza przysięgłego ma moc prawną.

Monikaa: Witam, moje pytanie dotyczy tego jakie dokumenty muszę przedstawić jeśli chcę moje dziecko posłać w Polsce do pierwszej klasy gimnazjum?

Mirosław Sielatycki: Należy przedstawić świadectwa lub zaświadczenia ukończenia nauki z wszystkich poprzednich lat nauki w szkole zagranicznej i polskiej, jeżeli wcześniej dziecko rozpoczęło naukę w kraju.

Monikaa: Czy są jeszcze wymagane jakieś testy psychologiczne, bo o takowych też słyszałam.

Mirosław Sielatycki: Nie są wymagane żadne testy psychologiczne, można jednak poprosić psychologa i pedagoga szkolnego o pomoc w adaptacji dziecka w polskiej szkole.

Monikaa: Mam jeszcze jeden problem dotyczący zasad klasyfikacji do następnej klasy. Córka otrzymała dwie oceny mierne (2) na świadectwie tutejszej niemieckiej szkoły, a tym samym nie otrzymała promocji do następnej klasy. Co z tym fantem zrobić? Czy w Polsce z dwoma miernymi (2) przechodzi się do następnej klasy i jak będzie wyglądała ta sprawa? Czy córka musi powtarzać klasę, czy może iść dalej?

Mirosław Sielatycki: Proszę o doprecyzowanie tego pytania. Czy dobrze rozumiem, że ocena „mierny” (2) w Pani pytaniu odpowiada polskiej ocenie niedostatecznej (1)?

Monikaa: Nie otrzymała ona oceny niedostatecznej – 1, tylko ocenę mierną – 2, czyli po niemiecku 5.

Mirosław Sielatycki: W takiej sytuacji córka otrzyma promocję do następnej klasy.

Felga: Chciałam zapytać, czy zaświadczenie szkolne z USA wystarczy (nie ma tu czegoś takiego jak świadectwo) do polskiego systemu i czy musi być jeszcze potwierdzone przez jakiś urząd w USA? Ma do tej pory pieczętunek szkoły i podpis dyrektora szkoły.

Mirosław Sielatycki: Wystarczy zaświadczenie obowiązujące w USA. Zaświadczenia promocyjne, czyli ukończenia danej klasy, nie wymagają żadnych potwierdzeń. Natomiast świadectwa ukończenia szkoły mogą być nostryfikowane przez kuratora oświaty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o nostryfikację, a w przypadku braku takiego miejsca – przez kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę instytucji, w której osoba zamierza złożyć świadectwo uzyskane za granicą.

Dalej Lama: Czy po ukończeniu gimnazjum za granicą mój syn może zostać przyjęty do polskiego liceum? Kiedy i czy w ogóle będzie musiał zdawać do niego egzaminy? Ma teraz dobre oceny w nauce – czy jego świadectwo trzeba będzie nostryfikować?

Mirosław Sielatycki: Państwa syn będzie przyjęty do polskiego liceum bez żadnych dodatkowych egzaminów.

Dalej Lama: Na jakiej podstawie będzie więc podjęta decyzja, że jest dobry, albo za słaby na dane liceum (np. wybiorę najlepsze liceum w Warszawie i będą musieli go przyjąć?).

Mirosław Sielatycki: Jeżeli dyrektor liceum będzie dysponował wolnymi miejscami, to może podjąć decyzję o przyjęciu. Warto jednak, aby dziecko trafiło do liceum o poziomie adekwatnym do jego osiągnięć ze szkoły zagranicznej.

Dalej Lama: Jak jest określana adekwatność poziomu szkoły zagranicznej? Gdy np. dyrektor arbitralnie uzna, że poziom dziecka jest za niski, gdzie się odwołać? Wiadomo, że trójka trójce nierówna...

Mirosław Sielatycki: O przyjęciu do konkretnej klasy decyduje suma lat nauki szkolnej od piątego roku życia. Ważny jest tu kontakt z nauczycielem, psychologiem, pedagogiem szkolnym. W ostateczności od decyzji dyrektora można się odwoływać do kuratorium oświaty.

Dubiel78: Chcę po powrocie zapisać córkę do gimnazjum w Warszawie, możliwie dobrego gimnazjum. Czy zależy to od tego, gdzie będę wynajmować mieszkanie? Czy będę musiała się zameldować, czy nie ma takiego powodu i bez meldunku zostanie przyjęta?

Mirosław Sielatycki: Pierwszeństwo w przyjmowaniu do gimnazjum mają dzieci z rejonu, a więc decyduje miejsce zameldowania. Natomiast rodzice mogą wystąpić o przyjęcie dziecka do dowolnie wybranego gimnazjum, w miarę wolnych miejsc. Decyzję podejmuje dyrektor gimnazjum.

Kasia: Mam zamiar wrócić do Polski w wakacje. W tym roku ukończyłam egzaminy AS. Czy jest szansa, aby zostały one znostryfikowane jako polska matura, a jeśli nie, to co mam zrobić? Przyjmą mnie do 3 klasy liceum?

Mirosław Sielatycki: Wyniki egzaminu AS nie mogą być nostryfikowane jako matura, gdyż AS jest egzaminem cząstkowym, obejmującym program pierwszego roku nauczania w dwuletniej szkole średniej wyższego stopnia, przygotowującej do brytyjskiej matury (A-level exam). Natomiast zgodnie z przepisami, uczeń może być przyjęty do ostatniej klasy liceum, jeśli ukończył w sumie 11 lat nauki.

Monikaa: Jak wyglądają statystyki? Czy dzieci polskie przyjeżdżające zza granicy łatwo odnajdują się w polskiej rzeczywistości?

Mirosław Sielatycki: W roku szkolnym 2008/2009 do polskiego systemu edukacyjnego wróciło 6,1 tys. uczniów. Na podstawie informacji z kuratoriów wiemy o głównych problemach, do których należą m.in.:

- kłopoty w posługiwaniu się językiem polskim,

- trudności w rozumieniu gramatyki i ortografii,
- niezajomość lektur szkolnych,
- kłopoty wynikające z różnic programowych w przedmiotach ścisłych,
- problemy wychowawcze wynikające z utrudnionego kontaktu z rodzicami w przypadku, gdy pozostają oni długo za granicą.

Wychodząc naprzeciw tym problemom, MEN wydał rozporządzenie o dodatkowej nauce języka polskiego oraz dodatkowych zajęciach wyrównawczych. Powodzenie adaptacji do polskiej szkoły uzależnione jest w dużym stopniu od wieku dzieci, czasu przebywania za granicą, możliwości nauki języka polskiego za granicą. W zdecydowanej większości przypadków powracający uczniowie radzą sobie w kontynuowaniu edukacji w Polsce i przywożą cenne doświadczenia z za granicą, co przygotowuje ich dobrze do mobilności edukacyjnej w czasie studiów i na współczesnym rynku pracy.

[Góra strony](#)

POMOC DLA DZIECI PO POWROCIE DO KRAJU

emilac: Chciałabym jeszcze dopytać o te nowe rozwiązania dla dzieci po powrocie, tak w skrócie – czy chodzi o dodatkowe lekcje albo jakieś ułatwienia?

Mirosław Sielatycki: Są to przede wszystkim dodatkowe zajęcia wyrównawcze z języka polskiego i innych przedmiotów. Zajęcia te są prowadzone indywidualnie lub w grupach.

emilac: Czy takie wyrównawcze zajęcia odbywają się w szkole, czy można dostać skierowanie na takie korepetycje z refundacją? Nie wiem, czy dobrze rozumiem, ale decyzję o zapisaniu dziecka na te zajęcia podejmuje szkoła?

Mirosław Sielatycki: Zajęcia organizowane są w szkole. Organ prowadzący, czyli gmina (powiat), podejmuje decyzję o konkretnej formie organizacji zajęć. Ważną rolę odgrywa tutaj nauczyciel, który zauważa potrzebę pomocy w formie takich zajęć. Pozwala to uniknąć problemu płatnych korepetycji.

Karol/Surrey: Za rok chcemy wrócić do Polski z Wielkiej Brytanii. Dzieci niezbyt dobrze mówią po Polsku – są w wieku dzieci z podstawówki. Czy jest szansa na pomoc językową dla nich?

Mirosław Sielatycki: Polskie prawo oświatowe przewiduje organizowanie bezpłatnej, dodatkowej nauki języka polskiego w wymiarze nie niższym niż dwie godziny tygodniowo. Maksymalna liczba godzin dodatkowych z języka polskiego i innych przedmiotów może wynosić pięć godzin tygodniowo. Pomoc tego typu świadczona jest przez 12 miesięcy.

Armani 2: Słyszałem o możliwości wsparcia nauką bezpłatną dzieci z za granicy. Czy muszą być to dzieci bez polskiego obywatelstwa, czy też to bez znaczenia? Gdzie i jak to się załatwia, co ze zróżnicowaniem poziomu rozumienia języka itp.?

Mirosław Sielatycki: Wszystkim dzieciom przyjeżdżającym do Polski, niezależnie od obywatelstwa, przysługuje prawo do dodatkowych, bezpłatnych zajęć wyrównawczych.

Modigliani NJ: Mam syna, który chodzi do irlandzkiej szkoły, będącej odpowiednikiem polskiego liceum (pierwsza klasa). Po roku wrócimy i będzie wówczas w maturalnej klasie. W Polsce może nie mieć takich samych przedmiotów jak w Irlandii. Czy te brakujące przedmioty można w Polsce

uzupełnić? A może nie będzie takiej potrzeby, bo normują to jakieś przepisy? Czy też polska szkoła w tym pomaga?

Mirosław Sielatycki: Wspomniane pięć godzin dodatkowych zajęć lekcyjnych tygodniowo, przysługujących powracającym uczniom, odnosi się do wszystkich przedmiotów. W ten sposób można wyrównać różnice w nauczaniu przedmiotów w Polsce i w Irlandii, co pozwoli na lepsze przygotowanie do matury. Nie ma natomiast obowiązku korzystania z tego typu zajęć.

alicja: **Pisze pan o dodatkowych zajęciach, jakie szkoła powinna oferować dziecku. Moje doświadczeniach wskazują, że szkoły nie wiedzą nic na ten temat. Nawet jak wspomnę o tym, starają się wymigać.**

Mirosław Sielatycki: Rozporządzenie, o którym mowa, obowiązuje dopiero od 1 kwietnia br. i może się zdarzyć, że jakaś szkoła jeszcze nie stosowała go w praktyce, gdy nie miała dotychczas kontaktu z powracającymi zza granicy uczniami, ale nie zwalnia to dyrektorów szkół od znajomości i stosowania powszechnie obowiązującego prawa.

[Góra strony](#)

NAUCZANIE DOMOWE

Iskierka M.: **Przyjadę do Polski z dzieckiem na rok z Francji, a po tym okresie znów wyjadę z kraju. Czy w związku z obowiązkiem szkolnym córka będzie i tak musiała chodzić w Polsce do szkoły, czy będzie można zwolnić ją z obowiązku szkolnego, dając, np. indywidualny tok nauczania, np. przez Internet we francuskiej szkole? Córka ma 11 lat więc obejmuje ją obowiązek szkolny.**

Mirosław Sielatycki: W trosce o jakość nauczania córki, wskazane jest – w przypadku tak młodej osoby – podjęcie nauki w szkole na terenie Polski. Warto zauważyć, że w niektórych miastach są szkoły francuskie lub dwujęzyczne z językiem francuskim. Dopuszczalne jest nauczanie domowe, ale wiąże się ze skomplikowanymi procedurami.

Modigliani NJ: **Na czym polegają te skomplikowane procedury nauczania domowego, o których Pan wspomniał w odpowiedzi na pytanie o dziecko z Francji? Czego to wymaga, ile czasu zajmuje itd.?**

Mirosław Sielatycki: O domowym nauczaniu mówi art. 16 ust. 8 i 10 – 14 ustawy o systemie oświaty, w których to przepisach mówi się m. in. o:

- terminach składania wniosków,
- wymaganych załącznikach,
- corocznych egzaminach klasyfikacyjnych,
- oraz o innych warunkach podjęcia takiego nauczania.

Szelest Papierków: **Wiem, że istnieje coś takiego, jak egzaminy eksternistyczne, które można zdawać po powrocie albo korespondencyjnie, przysyłając coś do ministerstwa albo kuratorium i można mieć zaliczone „polskie” przedmioty będąc za granicą. Jak się to odbywa i gdzie szukać informacji?**

Mirosław Sielatycki: Nauczaniem na odległość i przeprowadzaniem egzaminów klasyfikacyjnych zajmuje się Zespół Szkół dla Dzieci Obywateli Polskich Czasowo Przebywających za Granicą. Wszystkie szczegóły dotyczące takiego nauczania można znaleźć na stronie www.spzg.pl

---

NOSTRYFIKACJA ŚWIADECTW ZAGRANICZNYCH

Ophra: Do kogo trzeba się zgłosić w kuratorium w sprawie nostryfikacji świadectwa podstawówki skończonej we Włoszech? Czy jest jakiś specjalny wydział do tych spraw?

Mirosław Sielatycki: W związku z tym, że struktury organizacyjne kuratoriów się różnią, warto najpierw sprawdzić stronę internetową właściwego kuratorium, aby znaleźć odpowiedni wydział lub skierować w tej sprawie ogólne pytanie do kuratorium (telefon, fax, e-mail).

TRUDNOŚCI Z ZAPISANIEM DZIECI DO SZKÓŁ

alicja: Mój syn od roku jest w Polsce i uczęszcza do liceum ogólnokształcącego z IB. Jest to jedyna możliwość dla niego, bo nie zna języka polskiego. Nawet z tym programem, mamy problem. Na przykład polski nauczyciel nie uznaje amerykańskich metod rozwiązywania zadań matematycznych, mimo że wynik jest poprawny, a inny nauczyciel twierdzi, że nie zna angielskiego itp. Nasza rodzina jest rozdzielona, gdyż z obawy na młodszych synów ja pozostałam w USA. Przeżyłam horror w kontakcie z nauczycielami polskimi z Warszawy. Muszę przyjechać do Polski, co mogę zrobić, aby moje dzieci nie były dyskryminowane? Druga sprawa nie stać mnie płacić tysiące dolarów za szkoły prywatne. Tylko Batory i Kopernik mają IB program, a Kopernik w ogóle nie przyjmuje dzieci zza granicy. Powód jest taki, że takie dzieci mogą zaniżyć rankingi w „Perspektywach” i nauczyciele nie chcą problemu. Czy szkoła publiczna może coś takiego robić?

Mirosław Sielatycki: Pani dzieci mają prawo do bezpłatnej nauki w polskich szkołach, co nie oznacza, że będzie to możliwe w każdej wskazanej przez Panią szkole, gdyż zależy to od lokalnych uwarunkowań. Na przykład ze względu na autorskie programy nauczania szkoła ma prawo określić szczegółowe warunki przyjmowania uczniów. Z uwagi na szczególną sytuację opisaną przez Panią, proponuję kontakt z Biurem Edukacji Urzędu m. st. Warszawy lub z kuratorium oświaty w Warszawie.

POLSKIE SZKOŁY ZA GRANICĄ

barrbashka: Jestem z mężem i synkami za granicą i nie wiem, kiedy wrócimy do Polski, ale przewiduję i takie rozwiązanie. Dlatego chciałabym wiedzieć, czy warto zapisać chłopców do polskiej szkoły za granicą? Czy to jest odpłatne, czy przedmioty są takie same jak w szkole w kraju, czy nauka tam stanowi duże obciążenie czasowe i czy szkoła wydaje świadectwa i czy one są jakoś uznawane w Polsce po powrocie? Przepraszam, jeśli to pytanie jest zbyt luźno związane z tematem czatu, ale potrzebuje takich informacji.

Mirosław Sielatycki: Warto zapisać dzieci do szkoły polskiej za granicą, aby miały kontakt z językiem polskim i wiedzą o Polsce (historia, kultura, geografia), co pozwoli im m.in. na łatwiejszą adaptację po powrocie do kraju. Z formalnego punktu widzenia świadectwa polskiej szkoły nie są wymagane, ale świadczą o efektach edukacyjnych dziecka. Szkoły polskie za granicą mają charakter uzupełniający i nie mogą zastąpić nauki w lokalnym systemie oświaty. Zależnie od miejsca pobytu, szkoły uzupełniające mogą działać w różnych formach. Od tego też zależy odpłatność i zakres nauki. MEN wprowadza obecnie „ramy programowe kształcenia uzupełniającego” w szkołach polskich

za granicą, które upodobnią zakres nauczanych treści w różnych typach szkół. Uważam, że pytanie wcale nie jest luźno związane z tematem czatu, bo polskie szkoły za granicą to rodzaj „edukacyjnego biletu w obie strony”.

[Góra strony](#)

PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 j.t., z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 1999 r. Nr 99, poz. 999, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjmowania osób niebędących obywatelami polskimi do publicznych przedszkoli, szkół, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek oraz organizacji dodatkowej nauki języka polskiego, dodatkowych zajęć wyrównawczych oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia (Dz. U. z 2010 r. Nr 57, poz. 361)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw maturalnych uzyskanych za granicą (Dz. U. z 2006 r. Nr 63, poz. 443)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. z 2004 r. Nr 26, poz. 232)